

ISSN 2353-9569

Edu-wsparcie

*czasopismo elektroniczne
Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie*

ekslibris

**Biblioteka Pedagogiczna
w Ciechanowie**

Nr 4

Ciechanów 2015

Redakcja:

Grażyna Brzezińska

Bożena Lewandowska

Monika Biedrzycka-Gładka

e-mail: biuletyn.bpiechanow@gmail.com

tel. 23 672 33 77 w. 25

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA W CIECHANOWIE

ul. 17 Stycznia 49

06-400 Ciechanów

tel. 23 672 33 77

www.bpiechanow.edu.pl

bpiechanow@gmail.com

SPIS TREŚCI

ZASADY PUBLIKACJI	1
OD REDAKCJI	2
FELIETONY	
Grażyna Brzezińska <i>Rozmowy o czytaniu(4). Kampanie czytelnicze</i>	3
Z WARSZTATU NAUCZYCIELA	
Sylwia Piekarska <i>Cykl "Wspomaganie przez czytanie" w Bibliotece Pedagogicznej w Żurominie</i>	6
Anna Wesołowska <i>"Kącik malucha" w Bibliotece Pedagogicznej w Mławie</i>	9
Jolanta Nagiel <i>Nowa jakość wypożyczeń międzybibliotecznych</i>	13
WARTO WIEDZIEĆ	
Mirosława Ostrowska <i>Rola ilustracji w książkach dla dzieci</i>	15
Agnieszka Duczman <i>Napad padaczkowy - mity i prawdy o pierwszej pomocy</i>	18
Bożena Lewandowska <i>Teatrzyk Kamishibai formą upowszechniania czytelnictwa</i>	23
Małgorzata Komor <i>Wokół głośnego czytania</i>	25
Agnieszka Kołodziejka <i>Tutoring jako skuteczne narzędzie edukacji</i>	28
Anna Mieszkowska <i>Jeszcze kilka słów o tutoring</i>	32
RELACJE	
Agata Korzeniowska <i>I Ciechanowskie Dyktando o Pióro prof. Jerzego Bralczyka</i>	36
ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE	
Mirosława Ostrowska <i>Placówki opiekuńczo-wychowawcze</i>	40
Mirosława Ostrowska <i>Popularyzacja czytelnictwa</i>	43
WARTO PRZECZYTAĆ	47

WSPIERAJ SWOJĄ BIBLIOTEKĘ.....	49
NOTY O AUTORACH.....	50

ZASADY PUBLIKACJI

- Czasopismo elektroniczne BP w Ciechanowie jest półrocznikiem, który ukazuje się na przełomie maja/ czerwca oraz listopada/ grudnia.
- Materiały do kolejnych numerów można przysyłać najpóźniej na 1 miesiąc przed ukazaniem się czasopisma na adres e-mail: biuletyn.bpciechanow@gmail.com
- Wymagany format dokumentu:
czcionka: Times New Roman, 12 pkt,
odstęp między wierszami: 1,5 pkt,
marginesy normalne: 2,5 cm,
objętość: do 5 stron formatu A- 4.
- Zamieszczanie publikacji wiąże się z nieodpłatnym udostępnieniem tekstów w Internecie.
- Za treść publikacji, naruszanie praw autorskich, itp. odpowiedzialność ponoszą autorzy prac.
- Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania korekty w przysłanych tekstach, jednak bez naruszania treści publikacji.
- Do publikacji należy dołączyć informacje o autorze (imię, nazwisko, miejsce pracy, ewentualnie krótka notka biograficzna), adres e-mail. W przypadku chęci otrzymania potwierdzenia zamieszczenia publikacji oraz zaświadczenia o współpracy z biblioteką również adres pocztowy.
- Przysłanie pracy ze swoimi danymi uznaje się za jednoznaczne z podpisaniem zgody na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. nr 133 poz. 883 z późn. zm. oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 50 poz. 580).

OD REDAKCJI

Jednym z kierunków polityki oświatowej ogłoszonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na rok szkolny 2015/2016 jest rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. W bieżącym numerze będziemy nawiązywać do tego bardzo ważnego priorytetu. Wiele badań dowodzi bowiem, że jednym z kluczowych problemów wśród dzieci i młodzieży jest czytanie.

Zachęcamy wszystkie biblioteki do wzięcia udziału w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa przewidzianym na lata 2016-2020, realizowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Celem programu jest m.in. doposażenie bibliotek szkolnych w nowości wydawnicze i lektury szkolne a także bibliotek pedagogicznych, co posłuży zwiększeniu ich oferty dla nauczycieli w realizowaniu zadań związanych z kształtowaniem zainteresowań czytelniczych uczniów. Polecamy również kurs e-learningowy na naszej platformie zdalnego nauczania Moodle „Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży” <http://moodle.bpciechanow.pl/>

W bieżącym numerze przybliżamy cykl spotkań „Wspomaganie przez czytanie” zainicjowany w Bibliotece Pedagogicznej w Żurominie. Zachęcamy do głośnego czytania dzieciom, przybliżamy jedną z form upowszechniania czytelnictwa- teatrzyk Kamishibai. Przedstawimy ideę tutoringu oraz liczne kampanie i programy czytelnicze organizowane przez różne instytucje, fundacje i media. Prezentujemy bezpłatną, cyfrową wypożyczalnię międzybiblioteczną książek i czasopism naukowych ACADEMICA.

Oprócz tego kolejny instruktaż z zakresu pierwszej pomocy w szkole, relacja z I Ciechanowskiego Dyktanda o Pióro prof. Jerzego Bralczyka, zorganizowanego przez Samodzielne Koło Terenowe nr 76 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Ciechanowie, stałe rubryki: „Warto przeczytać” oraz „Zestawienia bibliograficzne” związane z aktualnymi kierunkami polityki oświatowej państwa.

Zachęcamy kolejne szkoły i biblioteki do promocji swojej oferty na łamach naszego pisma. Zapraszamy do lektury!

Grażyna Brzezińska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Rozmowy o czytaniu (4). Kampanie czytelnicze.

Czytelnictwo w Polsce spada. Niestrudzenie próbują z tym walczyć nasze władze, różne instytucje, fundacje i media poprzez: akcje, kampanie i programy czytelnicze. Wszystkie są kreatywne, zabawne lub kontrowersyjne. Każda z nich to nadzieja na nowych czytelników.

Zaczął się w maju 2005 r. gdy ruszyła *Czytelmania* ogólnopolska kampania wspierania czytelnictwa. Jej celem było zainteresowanie Polaków literaturą, zachęcenie ich do czytania. Komunikowała o wartościach, które towarzyszą czytaniu: zaspokajanie ciekawości, dostęp do wiedzy, łączenie bliskich osób, umożliwienie udziału w kulturze.

Następną szeroko zakrojoną akcją była kampania Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego *Spotkajmy się w bibliotece* (2010 r.) Jej celem było zwrócenie uwagi na biblioteki w małych miastach i wsiach jako ciekawego miejsca spotkań, aktywności, dostępu do informacji. Towarzyszyły jej spoty reklamowe w siedmiu stacjach telewizyjnych i konkurs internetowy dotyczący potrzeb czytelniczych.

Za najlepszą kampanię społeczną 2011 r. została uznana „*Nie czytasz, nie idę z tobą do łóżka*”. Na jej potrzeby powstały plakaty pokazujące przedstawicieli świata kultury m.in.: Jacek Dehnel, Sylwia Chutnik, Kazimiera Szczuka. Swoje zdjęcia z książką w łóżku mógł przysłać każdy entuzjasta czytania na stronę akcji na Facebooku. Zebrane fotografie złożyły się na wystawę w warszawskim klubie Traffic. (Jej odmianą w naszej bibliotece jest cykliczny, wakacyjny konkurs fotograficzny: *Przylapani na czytaniu.*)

W następnym roku Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie z medialnymi partnerami zainaugurowała kontrowersyjną kampanię *Nie czytaj. Wystarczy, że inni czytają.* Bazując na stereotypach dotyczących książek: są niebezpieczne, drogie, ciężkie, a czytanie to strata czasu, do czytania zniechęcali: Andrzej Seweryn, Hubert Urbański, Joanna Brodzik, Michał Żebrowski, Alicja Resich-Modlińska.

Rok później (2013) TVN próbował wykreować modę na wakacyjną lekturę w kampanii *Zaczytane wakacje.* Znane osoby zachęcały w reklamach do czytania książek jako ciekawego uzupełnienia typowych letnich rozrywek.

FELIETONY

W tym samym czasie pojawiły się w autobusach i tramwajach w Warszawie hasła: *Ustąp miejsca czytającemu* oraz bilbordy na stacjach metra spod logo Empiku: *A Ty do czego używasz książek?* (np. podstawka zastępująca nogę fotela, podkładka pod mysz).

<http://ksiazki.onet.pl/wiadomosci/startuje-nowa-kampania-promujaca-czytelnictwo-pod-haslem-a-ty-do-czego-uzywasz/9dfd3>

Od 2014 r. sieć restauracji McDonalds rozpoczęła akcję *Czytam sobie* promując czytanie wśród dzieci. Za pośrednictwem 317 lokali sieci, do najmłodszych jej konsumentów ma trafić 400 tys. książek. Seria liczy 7 tytułów na trzech poziomach trudności: „Składam słowa”, „Składam zdania”, „Połykam strony”. Partnerami akcji są m.in. Biblioteka Narodowa i Empik.

W połowie września 2015 r. ruszyła akcja PKP Intercity *Książka w podróży*. Na największych polskich dworcach można pobrać z plakatów e-booki, skanując kod QR albo wpisując w wyszukiwarkę adres strony internetowej – i czytać na smartfonach, czytnikach, tabletach lub laptopach.

Do akcji promocji czytelnictwa włączają się biblioteki. Z reguły są to cykliczne przedsięwzięcia związane z: Ogólnopolskim Tygodniem Czytania Dzieciom, Ogólnopolskim Tygodniem Bibliotek, Dniem Narodowego Czytania. W większości bibliotek wdrożono też długofalowe programy obejmujące: konkursy literackie, recytatorskie, plastyczne, czytelnicze, warsztaty i lekcje z zakresu biblioterapii, Dyskusyjne Kluby Książki, akcje bookcrossingu (uwalniania książek, czyli ich wymiany między czytelnikami), wystawy, spotkania autorskie itp.

Możemy się spodziewać, że działań tych będzie coraz więcej. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego opracowało **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2014-2020**, na który przeznaczono miliard złotych (w tym 2 mln. na promocję). Program obejmuje: upowszechnianie czytelnictwa wśród nieczytających, wspieranie wydawania wartościowych książek i czasopism kulturalnych, szkolenia księgarzy i bibliotekarzy, rozwój infrastruktury bibliotek publicznych i podłączenie ich do Internetu, zakup praw autorskich do utworów literackich, wsparcie Dyskusyjnych Klubów Książki. Ten ostatni z wymienionych punktów najbardziej do mnie przemawia. Skupia się na autentycznych miłośnikach książki. Do

FELIETONY

programu mają być też włączone biblioteki szkolne i pedagogiczne. Warunkiem jest 20% finansowy wkład własny.

Przykładem ciekawej, wartościowej akcji czytelniczej jest odbywający się od 3 lat w czerwcu w Warszawie **Big Book Festival**. Jest to pierwsza nowoczesna impreza czytelnicza angażująca entuzjastów książek, autorów polskich i europejskich, artystów i ekspertów. Tegoroczny festiwal (12-14.06.2015 r.) odbywał się pod hasłem: *Człowiek nie pies – czytać musi*. Ma on nieformalną atmosferę i słynie z nietypowych pomysłów. W tym roku właściciele psów mogli pomóc w biciu rekordu w liczbie osób czytających wspólnie ze swoimi pupilami. Można też było odbyć rozmowę z ulubionym pisarzem przez komunikator internetowy. Wziąć udział w konkursie : „Ile książek zmieści się w bagażniku mazdy”, w wycieczkach tematycznych po Warszawie oraz licznych spotkaniach z pisarzami i ludźmi książki, np. : „Dziesięć okładek, które zmieniły świat”, „Krótka lekcja zabijania”, „W Azji Środkowej czyli nigdzie”. Wśród gości Festiwalu byli m.in. : Lars Saabye Christensen, Wojciech i Zygmunt Miłoszewscy, Agata Passent, Władimir Sorokin, Jakub Żulczyk. Festiwal odbywał się w dawnej fabryce serów SerWar przy ul. Hożej w Warszawie. Na miejscu można było napić się kawy, obejrzeć wystawę, skorzystać z czytelni i księgarni.

Innym wartym polecenia wydarzeniem jest **Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada** organizowany w Krakowie (19-25 październik). W tym roku odbywający się pod hasłem *Pod prąd*, co oznacza włączenie literatury do niezbędnego repertuaru naszych potrzeb. Festiwal gościł ponad 150 osobistości ze świata literatury (w tym tegoroczną noblistkę). Towarzyszyło mu 100 wydarzeń i pasm tematycznych: warsztaty, wystawy, filmy, wykłady, spotkania autorskie oraz specjalny program dla dzieci.

Właśnie takie imprezy uważam za najbardziej potrzebne. Skupiające uwagę na rzeczywistych odbiorcach lektur. Poszerzające ich motywacje czytelnicze, wybory lektur, rozbudzające nowe fascynacje.

Istotą kampanii wizualnych jest dotarcie do szerokiej rzeszy odbiorców, ich wyobraźni. Konfrontacja ze znanymi osobowościami czytającymi dla przyjemności i rozwoju intelektualnego.

Miejmy nadzieję, że nie trafiają w pustkę.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Sylwia Piekarska

Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie. Filia w Żurominie

Cykl „Wspomaganie przez czytanie” w Bibliotece Pedagogicznej w Żurominie

Biblioteka Pedagogiczna w Żurominie zarówno w roku szkolnym 2014/2015 jak i 2015/2016 zorganizowała cykl spotkań „Wspomaganie przez czytanie”. Celem projektu jest rozwijanie u dzieci pasji czytania i zainteresowania literaturą oraz wykorzystywania książki do celów terapeutycznych.

W roku szkolnym 2014/2015 pracownicy Biblioteki Pedagogicznej zorganizowali spotkania w Samorządowym Przedszkolu nr 2 w Żurominie. Wspólnie z dziećmi ze wszystkich grup wiekowych czytaliśmy „Złotą rybkę”, „Lampę Aladyna”, „Kubusia Puchatka” a następnie wykonywaliśmy prace tematyczne. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zagadki dotyczące przeczytanych bajek oraz wykonywanie prac np.: robienie z masy solnej wróbelka Elemelka czy meblowanie na kartce pokoju Kubusia Puchatka. Spotkania umiliła słodka niespodzianka.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

„Wspomaganie przez czytanie” zagościło również w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Żurominie. Spotkania odbywały się co 2 tygodnie a podopieczni zostali podzieleni na dwie grupy. Bajki terapeutyczne, „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego oraz opowiadania ks. J. Twardowskiego cieszyły się dużym uznaniem wśród słuchaczy.

W Domu Pomocy Społecznej w Bądzynie czytaliśmy bajki terapeutyczne, wiersze oraz barwne opowiadania. Na koniec każdego spotkania rozdane zostały tematyczne kolorowanki, zakładki do książek oraz książeczki z różnymi opowiadaniem.

Biblioteka Pedagogiczna w Żurominie nawiązała również współpracę z Niepublicznymi Punktami Przedszkolnymi w Żurominie „Jaś i Małgosia” oraz „Bajkowa Kraina”.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

W roku szkolnym 2015/2016 do cyklu „Wspomaganie przez czytanie” dołączyła Szkoła Specjalna oraz Samorządowe Przedszkole nr 1 w Żurominie. Spotkania odbywają się regularnie od września.

W ramach współpracy także dzieci odwiedziły bibliotekę. Wspólnie czytaliśmy bajki, wykonywaliśmy prace plastyczne a następnie zorganizowaliśmy wystawę wszystkich prac plastycznych dzieci. Każde dziecko otrzymało kartę honorowego czytelnika biblioteki z własnym imieniem.

Wszystkim spotkaniom towarzyszyła miła i wesoła atmosfera. Dziękujemy Nauczycielom, Terapeutom, Opiekunom oraz dzieciom biorącym udział w cyklu „Wspomaganie przez czytanie”. Za poświęcony czas, wsparcie oraz współudział w projekcie. Zapraszamy i zachęcamy do współpracy!!!

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Anna Wesołowska

Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie. Filia w Mławie

„Kącik malucha” w Bibliotece Pedagogicznej w Mławie

„Kącik malucha” w Bibliotece Pedagogicznej w Mławie powstał w październiku 2014 r. i właściwie już do pierwszego dnia swojego funkcjonowania cieszy się olbrzymim zainteresowaniem zarówno dzieci, jak i dorosłych. Pomysł na stworzenie tego typu przestrzeni w naszej bibliotece pojawił się w mojej głowie już jakiś czas temu. Nasi użytkownicy, często korzystają z usług biblioteki w towarzystwie swoich maluchów. Wypożyczenie książek wspólnie z dzieckiem nie jest wielkim problemem, ale już przejrzenie większej ilości pozycji książkowych, czy też czasopism okazuje się być nie lada wyzwaniem... Rodzice, czy dziadkowie, którzy potrzebują skorzystać z usług biblioteki na miejscu, a z różnych względów muszą to zrobić w towarzystwie malucha nierzadko bywają skrzepowani. Powodów jest wiele - no bo przecież nie wypada przeszkadzać innym użytkownikom biblioteki, w czytelni obowiązuje cisza, dziecko szybko się nudzi, jego zachowania nigdy do końca nie da się przewidzieć, a pomysłowość maluchów wydaje się nie mieć granic...

„Kącik malucha” miał być z założenia antidotum na tego rodzaju rozterki użytkowników. Usytuowanie go w wypożyczalni daje zarówno dzieciom jak i dorosłym większą swobodę. Opiekunowie nie muszą uciszać malucha za każdym razem, kiedy ma ochotę i potrzebę, by coś głośno wyartykułować. Nie muszą też „stopować” go, kiedy ma ochotę się przejść, obejrzeć czy dotknąć przeznaczone na akcję bookcrossing książki albo stojącego w naszej wypożyczalni robota... Ten wspomniany robot to właściwie osobna historia. Była to jedna z wielu prac, jakie otrzymałyśmy w odpowiedzi na konkurs „Prace wytwórcze z materiałów recyklingowych”. Wykonał go uczeń SP nr 7 w Mławie.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Fot. A. Wesolowska

Ów robot zadomowił się u nas na dobre - i nie wiem, czy z racji swoich gabarytów, czy też uroku osobistego, cieszy się niesamowitą sympatią małych gości biblioteki. Kiedy odwiedzają nas zorganizowane grupy, jak ma to miejsce w przypadku zajęć edukacyjnych – tradycją są już zdjęcia u jego boku. Nawet ja przez niego trochę odbiegłam od tematu, ale już wracam na właściwe tory.

Ta przyjazna maluchom przestrzeń jaką jest nasz „kącik” zorganizowana została w bardzo prosty sposób. Krzesło, stolik, książki, kolorowanki no i cała masa kredek. Wszystko otrzymane drogą darów. Potem jeszcze kilka kolorowych naklejek i miejsce pracy dla naszych małych gości było już właściwie gotowe. Od niedawna poza naklejkami, na ścianie widnieją też postacie z bajki o „Kubusiu Puchatku”, namalowane przez Panią Ewelinę Kalman, która w naszej bibliotece odbywała staż z Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Kącik malucha w BP w Mławie. Fot. A. Wesółowska

Cieszymy się, że nasza inicjatywa spotkała się z tak pozytywną reakcją dorosłych i małych użytkowników. Ci „starsi” mogą teraz bez obaw zabierać ze sobą dziecko, które zajęte kolorowaniem nie przerywa korzystania z katalogu OPAC, ani przeglądania udostępnionych pozycji. „Maluchy” natomiast w sposób twórczy spędzają czas, a do tego od najmłodszych lat oswiają się z biblioteką, co jak mamy nadzieję w przyszłości zaowocuje. Częste przebywanie w otoczeniu książek sprawia, że wizyty w bibliotece stają się dla dzieci czymś naturalnym, a sama biblioteka jest miejscem dobrze znanym. Zauważamy, że dzieci które często nas odwiedzają z każdą kolejną wizytą czują się coraz swobodniej, ale też uczą się zasad korzystania z biblioteki. Starają się nie hałasować, nie przeszkadzać innym, a nawet kiedy mają coś pilnie do powiedzenia próbują to zrobić szeptem. Wiedzą, że dorośli przychodzą tu, żeby szukać potrzebnych materiałów, a to wymaga czasu i skupienia. Mamy nadzieję, że wizyty w naszej placówce będą „dobrym startem” do odwiedzin w bibliotekach szkolnych na każdym etapie edukacji, a potem również w dorosłym życiu. Efekty twórczej pracy użytkowników „kącika malucha” wędrują z dziećmi do ich domów albo zostają u nas. Takie „prezenty” w postaci sztuki dziecięcej wykorzystujemy do tworzenia ekspozycji „Młodych talentów”, którą na bieżąco zmieniamy, ponieważ liczba otrzymanych rysunków bardzo szybko rośnie.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Wystawy użytkowników „kącika malucha”. Fot. A. Wesolowska

Teraz kiedy minął już ponad rok odkąd w naszej bibliotece zaczął funkcjonować „kącik malucha” możemy powiedzieć, że była to „trafiona” inicjatywa. Ta niewielka przestrzeń dla małych użytkowników właściwie od samego początku ma swoich stałych bywalców, których grono systematycznie się powiększa. Cieszy nas, że maluchy tak dobrze się w niej czują, że lubią do nas przychodzić, a jeszcze bardziej to, że chcą do nas wracać. Serdecznie zapraszamy!!!

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Jolanta Nagiel
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Nowa jakość wypożyczeń międzybibliotecznych

Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie od początku swojej działalności zajmowała się sprowadzaniem książek z innych bibliotek w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych. Aby zamówić książkę trzeba było jednak wypełnić rewers i wysłać go pocztą. Obecnie również sprowadzamy książki (których biblioteka nie posiada w swoich zbiorach) z bibliotek na terenie kraju, w tym ze swoich filii w Mławie, Płońsku, Pułtusku i Żurominie. Książki zamawiamy poprzez katalogi on-line oraz pocztę elektroniczną. Warunkiem zamówienia książek przez użytkownika jest posiadanie aktualnej karty bibliotecznej. Zamówienia czytelnicy składają telefonicznie lub osobiście w Dziale Udostępniania Zbiorów. Zamówienie powinno zawierać dokładne dane bibliograficzne, tj. nazwisko autora, tytuł, miejsce i rok wydania oraz bibliotekę, z której czytelnik chce sprowadzić daną pozycję. Najczęściej jednak czytelnik podaje nam tylko autora i tytuł książki, a to bibliotekarz korzystając z katalogów OPAC, KARO czy NUKAT sprawdza, która biblioteka w Polsce posiada w swoich zbiorach poszukiwany tytuł.

Współpracujemy m.in. ze wszystkimi bibliotekami pedagogicznymi na terenie Mazowsza, z Biblioteką Pedagogiczną w Toruniu, Biblioteką Sejmową, Biblioteką Publiczną m. st. Warszawy i wieloma innymi bibliotekami na terenie Polski, w których mamy założone konta biblioteczne. O nadejściu zamówionych materiałów informujemy czytelnika telefonicznie lub poprzez wysłanie e-maila. Koszty związane ze sprowadzeniem i odesłaniem książek drogą pocztową pokrywa osoba zamawiająca. Termin wypożyczenia książek wynosi 1 miesiąc. Czytelnik może ubiegać się o przedłużenie terminu zwrotu wypożyczenia książek z biblioteki krajowej, zgłaszając to bibliotekarzowi w Dziale Udostępniania Zbiorów. Czytelnik, który uszkodzi lub zniszczy dzieło, ponosi wszelkie konsekwencje ustalone przez bibliotekę wypożyczającą. Okres wypożyczenia książek ustala bibliotekarz w porozumieniu z macierzystą biblioteką, z której dana książka pochodzi.

Tylko w roku szkolnym 2014/2015 w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych sprowadziliśmy 118 książek z bibliotek krajowych, natomiast wysłaliśmy do innych bibliotek 83 woluminów.

Z WARSZTATU NAUCZYCIELA

Nadchodzi jednak nowa jakość wypożyczeń międzybibliotecznych.

Od października 2014 roku Biblioteka Narodowa uruchomiła Cyfrową Wypożyczalnię Publikacji Naukowych ACADEMICA (<https://academica.edu.pl/>)

ACADEMICA to bezpłatna, cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych. Biblioteka Narodowa za pośrednictwem terminalu znajdującego się w bibliotece partnerskiej udostępnia pracownikom naukowym, studentom oraz wszystkim zainteresowanym korzystaniem z zasobów wiedzy cyfrowej bazy publikacji naukowych obejmującej podręczniki, czasopisma oraz artykuły naukowe znajdujące się na liście Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

<http://www.institutksiazki.pl/wydarzenia,aktualnosci,32340,ruszył-system-academica.html>

Projekt ACADEMICA powstał z inicjatywy i według pomysłu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Jest realizowany od 1 stycznia 2010 r. przez konsorcjum utworzone przez Bibliotekę Narodową oraz Naukową i Akademicką Sieć Komputerową (NASK).

ACADEMICA ma usprawnić wypożyczenia międzybiblioteczne, a fizycznie egzemplarze (przesyłane między bibliotekami książki) zastąpić przygotowanymi przez Bibliotekę Narodową odpowiednikami cyfrowymi. Aktualnie ACADEMICA udostępnia **1 264 927** dokumentów.

ACADEMICA ma zrewolucjonizować tradycyjne wypożyczenia międzybiblioteczne, stanowić nową ich jakość. Być może niedługo zawita i do Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie.

Rola ilustracji w książkach dla dzieci

Ilustracje w literaturze dla dzieci często traktuje się pobłażliwie, nawet lekceważąco, choć jednocześnie bardzo wielu polskich artystów prawie całe swoje życie i całą swoją twórczość poświęciło właśnie tej sprawie.

W okresie międzywojennym zaobserwować można duży postęp w zakresie zdobnictwa książki, szczególnie książki dziecięcej. Przy opracowaniu plastycznym zaczęto wykorzystywać oryginalne techniki. Starano się w większym stopniu niż dotychczas uwzględniać potrzeby dzieci, ich upodobania i zainteresowania. Operując precyzyjnym rysunkiem, wyrazistymi barwami, grą form, artyści – ilustratorzy kształtowali wyobraźnię i smak estetyczny młodych czytelników. Dzięki twórczym wysiłkom grafików oraz wydawców zaczęła stale wzrastać atrakcyjność szaty graficznej wydawanych książek.

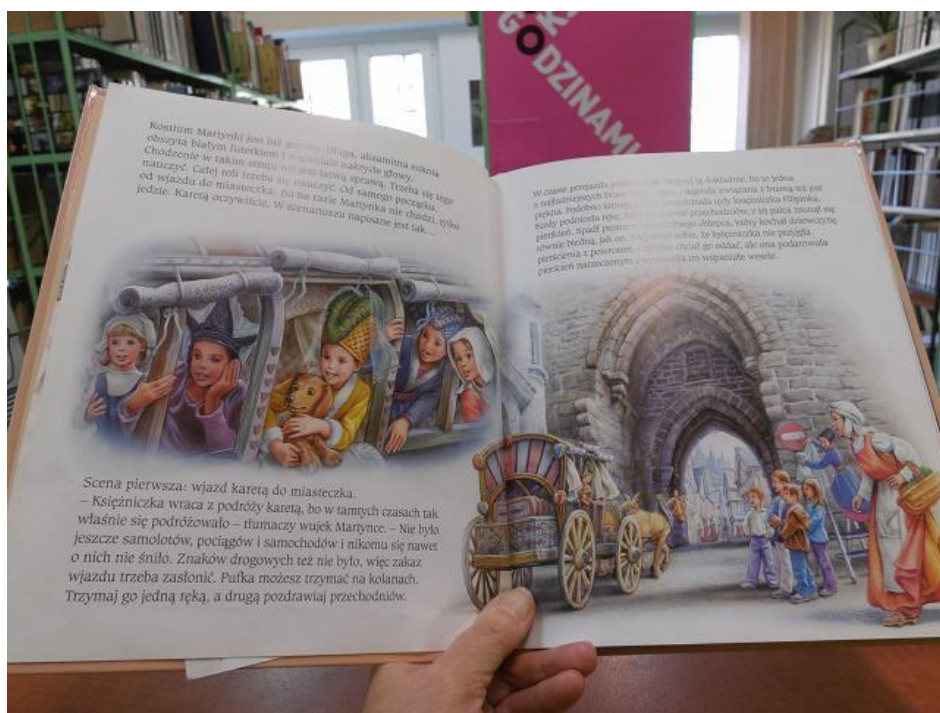
Polski pedagog Stefan Szuman uważa, że ilustracja w książkach dla dzieci musi stanowić kompozycję spójną z charakterem tekstu literackiego, którego jest dopełnieniem, tylko wtedy spełnia swoją funkcję, której wyznacznikiem jest to co dziecko przeżywa przy czytaniu i oglądaniu. Dzięki ilustracji dziecko wzrusza się, przeżywa strach, gniewa się, odczuwa radość silniej niż wówczas, gdy tylko widzi sam tekst.

Aby ilustracja spełniała swoje ważne zadania, musi być przede wszystkim atrakcyjna dla dziecka. Jeśli szata graficzna pociąga dziecko, będzie ono wracać do niej wielokrotnie, by oglądać ją i znajdować coraz inne wartości. Obraz tłumaczy i dopowiada treść zawartą w słowie, inspirowanie malucha do stawiania

WARTO WIEDZIEĆ

pytań i poszukiwania wartościowej odpowiedzi. Obraz jest bardziej komunikatywny niż słowo, dzięki niemu dziecku łatwiej zbliżyć się do „dorosłych” problemów. Podanie równocześnie słowa i obrazu ułatwia zrozumienie i potęguje przeżycia.

<http://salartf16.dobreportfolio.pl/autor/danewa/page/11/>

Dzięki ilustracji dziecko utożsamia się z bohaterem książki, wczuwa się i w jego przeżycia, a przez to łatwiej kształtuje swoją postawę wobec świata. Ilustracje poprzez treść książki przyczyniają się do ogólnego rozwoju. To właśnie ilustracja pomaga zrozumieć, wyobrazić sobie znaczenie słów, zjawisk, faktów, których dziecko nie zna.

Dzieci chętniej sięgają po książki, które są bogato ilustrowane i różnokolorowe i jest to naturalny i prawidłowy odruch.

WARTO WIEDZIEĆ

http://www.qlturka.pl/czytelnia,sztuki_plastyczne,ksiazki_dla_ludzi_a_nie_dla_dzieci_wywiad_z_irona_chmielewska,1368.html

Bibliografia

BIAŁEK Józef Zbigniew. Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939 : zarys monograficzny. Warszawa : WSiP, 1987. ISBN 83-02-00988-1.

KOBIELA Elżbieta. O sztuce, ilustracji i ... wychowaniu. Życie Szkoły 1987, nr 1, s. 15-23.

WĘGLIŃSKA Maria. Jak pracować z obrazkiem. Kraków : Impuls, 2000. ISBN 83-88030-55-8.

WARTO WIEDZIEĆ

Agnieszka Duczman
Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Ciechanowie

Napad padaczkowy - mity i prawdy o pierwszej pomocy

W sklepie, na ulicy w szkole. Nagle ktoś przed tobą upada. Widzisz, że jego ciało intensywnie drży, a poszkodowany jest nieprzytomny. Oczywiście wiesz, że należy wezwać karetkę. Jednak liczy się każda minuta. Co zrobić, zanim zjawi się pomoc?

Napad padaczkowy zazwyczaj powoduje przerażenie otoczenia. Ludzie boją się, widząc napady drgawek, bo nie rozumieją, co dzieje się z poszkodowanym. Wiedza na temat pierwszej pomocy w napadzie padaczkowym jest niezwykle istotna. Strach zazwyczaj paraliżuje obserwatorów, ale udzielenie pomocy może nawet uratować życie. Warto zapoznać się z objawami padaczki oraz zasadami udzielania pomocy w trakcie ataku. Niewiedza w tym temacie może kosztować kogoś życie.

Padaczka jest chorobą społeczną. Wynika to ze skali zachorowań - blisko 1% populacji choruje na padaczkę. W Polsce cierpi na nią ok. 400 tysięcy osób, a na całym świecie 50 mln ludzi.

WARTO WIEDZIEĆ

U co dziesiątego Polaka może wystąpić w życiu jeden napad padaczkowy. Na padaczkę może zachorować każdy i w każdym okresie życia. Z najnowszych badań wynika, że co trzeci Polak zna kogoś chorującego na padaczkę, a prawie każdy, o kimś takim słyszał. *Mimo to wciąż pokutuje u nas wiele mitów na temat tej choroby.* Z badań wiadomo, że blisko połowa ankietowanych Polaków deklaruje, że wie jak udzielić pomocy podczas napadu padaczkowego.

Problem w tym, że aż 84% tej "uświadomionej" połowy uważa, że podczas napadu należy włożyć między zęby chorego coś twardego. To chyba najsilniej zakorzeniony pogląd. I oczywiście całkowicie błędny.

Nigdy, pod żadnym pozorem nie wolno poszkodowanemu nic wkładać do ust! Z kilku powodów – po pierwsze niema takiej potrzeby, po drugie podczas napadu drgawek występuje szczękoscisk, po trzecie w niczym to nie pomaga. Opowieści o „odgryzieniu języka” można włożyć między bajki. Poszkodowany może przygryźć sobie język, ale od tego się nie umiera. A od wyłamanych zębów, które dostaną się do dróg oddechowych można umrzeć...

Następny mit to tłumienie drgawek po przez przytrzymywanie kończyn czy wręcz przygniatanie chorego do podłoża.

Nie wolno robić niczego takiego. Mamy pilnować chorego i czekać, aż napad sam przejdzie. To dość wyraźnie widać - głębokie wciągnięcie powietrza, rozluźnienie ciała. Pacjent wciąż może być nieprzytomny. Nie cucimy go wtedy na siłę, nie klepiemy po policzku, nie polewamy wodą. Kontrolujemy jego oddech i czekajmy, aż wróci do pełnego kontaktu.

Kolejny funkcjonujący u nas mit: padaczka to choroba psychiczna.

Absolutnie nie. To schorzenie neurologiczne, zaburzenie pracy komórek nerwowych - neuronów, znajdujących się w mózgu. Pod wpływem różnych czynników dochodzi do wyładowań elektrycznych, powodujących napady padaczkowe.

WARTO WIEDZIEĆ

Napad padaczkowy jest reakcją układu nerwowego, która może być spowodowana różnymi czynnikami, takimi jak: padaczka, urazy czaszkowo-mózgowe, zakażenia ośrodkowego układu nerwowego (np. zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych), zaburzenia przemiany materii, zatrucia, niedotlenienie, zespół abstynencji poalkoholowej i polekowej, zespół odstawienia narkotyków, wysoka temperatura ciała (często drgawki gorączkowe u dzieci).

Podczas napadu padaczkowego mogą wystąpić takie objawy jak: • naprężenie ciała, • skurcze mięśni, • utrata przytomności, • ślinotok, • zasinienie (spowodowane przez bezdech), • zaburzenia napięcia zwieraczy (niekontrolowane oddanie moczu i kału), • piana z ust, • okres braku świadomości lub dezorientacji po ustaniu ataku.

Na temat pierwszej pomocy przedmedycznej w napadzie padaczkowym powstało wiele mitów. Wynikają one ze starych doświadczeń i praktyk, które już dawno, dawno temu zostały poddane weryfikacji i zmianie. Zasady udzielania pierwszej pomocy cały czas ulegają modyfikacją i regularnej aktualizacji. Prowadzone są analizy, które stanowią podstawy do wdrożenia najprostszego, najbardziej optymalnego i najsukuteczniejszego działania. Od tego jak zachowasz się w sytuacji, gdy ktoś obok Ciebie ma napad padaczkowy może zależeć zdrowie, a czasem i życie tego człowieka. Pomoc przy napadzie padaczkowym nie jest trudna. Wystarczy znać kilka prostych reguł.

WARTO WIEDZIEĆ

1. Podtrzymaj upadającego aby złagodzić jego upadek.
2. Ułóż chorego na plecach.
3. Rozluźnij ubranie wokół jego szyi, zdejmij okulary.
4. Usuń wszystkie przedmioty, które znajdują się w pobliżu poszkodowanego, mogące spowodować obrażenia podczas napadu.
5. Zapewnij ochronę głowy przed obrażeniami. Stabilizuj własnymi rękami głowę poszkodowanego, obustronnie przytrzymuj ją.
6. Zachowaj spokój, gdyż napad mija najczęściej po 2-3 minutach.
7. Po ustąpieniu drgawek udroźnij drogi oddechowe, ułóż poszkodowanego w pozycji bezpiecznej.
8. Zapewnij mu komfort termiczny i bezwzględny spokój.
9. Pozostań przy poszkodowanym do czasu odzyskania przez niego całkowitej świadomości.
10. Regularnie kontroluj jego czynności życiowe.

Pogotowie Ratunkowe należy wezwać

Jeżeli napad drgawek ustąpi, a chory jest leczony to nie ma potrzeby by wzywać karetkę.

Należy wezwać pomoc medyczną jeśli napad trwa dłużej niż 5 minut, gdy drgawki powracają, kiedy w wyniku napadu doszło do urazu lub gdy poszkodowany po 5 minutach po ustaniu napadu jest nieprzytomny lub splątany (czyli niezorientowany co do własnej osoby, miejsca i czasu).

Czego NIE NALEŻY robić?

- NIE wkładaj choremu nic twardego między zęby
- NIE otwieraj na siłę zaciśniętych szczęk
- NIE powstrzymuj na siłę drgawek
- NIE rób od razu „sztucznego oddychania”, przez pierwsze 20-30 sek. napadu bezdech jest jednym z jego objawów towarzyszących
- NIE podawaj choremu żadnych płynów

WARTO WIEDZIEĆ

- NIE krępuj ruchów chorego
- NIE budź chorego od razu po ataku, zapewnij mu spokój

Pamiętajmy, że pierwsza pomoc przedmedyczna może uratować komuś życie. Od naszej prawidłowej reakcji może dużo zależeć. Jeśli mamy jakiegokolwiek wątpliwości co do tego, jak postąpić w danej sytuacji, nie wahajmy się wezwać pogotowia, dzwoniąc pod numer alarmowy 999 lub 112.

Bibliografia:

DĄBROWSKA Jolanta, JĘDRZEJEWSKA Helena. Pierwsza pomoc przedmedyczna w szkole. Gdańsk : ODDK, 2013. ISBN 978-83-7804-146-7.

GONIEWICZ Mariusz. Pierwsza pomoc. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012. ISBN 978-83-200-4552-9.

JAKUBASZKO Juliusz (red.). Ratownik medyczny. Wrocław : Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2003. ISBN 83-914882-2-5.

Bożena Lewandowska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Teatrzyk Kamishibai formą upowszechniania czytelnictwa

Kamishibai czyli „papierowy teatr” to kilkusetletnia japońska tradycja opowiadania bajek, powstała w świątyniach buddyjskich w XII wieku.

Do pierwszej połowy XX wieku *kamishibai* był najbardziej znaną formą rozrywki ulicznej. Handlowcy-gawędziarze używali *kamishibai*, by zachęcić dzieci do zakupu słodyczy. W późniejszym czasie zaczął być wykorzystywany w celach edukacyjnych w szkołach i przedszkolach.

<http://www.chinatownconnection.com/kamishibai.htm>

Teatrzyk *kamishibai* ma obecnie zastosowanie w innych formach teatralnych, np. w teatrzyku cieni. Sprawdza się przy czytaniu dzieciom, nauce opowiadania, czytania na głos, a także przy rysowaniu i pisaniu opowiadań przez dzieci. Świetnie rozwija umiejętności u dzieci zarówno w szkole, jak i w przedszkolu. Technika prezentowania *kamishibai* jest dość prosta. Chronologicznie ułożone ilustracje włożone do okienka są kolejno wyciągane w

trakcie opowiadania przez osobę opowiadającą historię. Teatrzyk najlepiej jest ustawić na stoliku przed zebraną publicznością. W trakcie przedstawienia dzieci mogą wyrażać własne emocje, reagować żywo i

<http://ympl.com/zZ17E9%201>

WARTO WIEDZIEĆ

spontanicznie krzykiem czy śmiechem, poczuć atmosferę wspólnoty. Sprzyja temu odpowiednia intonacja opowiadającego, rytm i trafnie dobrane słownictwo oraz muzyka. *Kamishibai* nie może polegać na odczytywaniu gotowego tekstu. Opowiadane historie mogą mieć także krótszą formę, przedstawiając nawet jedną czy dwie ilustracje. Mogą także przedstawiać jeden wybrany przedmiot, postać, prezentowaną i opisywaną przez nauczyciela, którą dziecko powinno móc dotknąć. Taki sposób prezentacji i technika narracji sprawiają, że zrozumienie fabuły nie sprawia dzieciom żadnych trudności. Kolejne zmieniające się obrazy sprzyjają skupieniu dzieci i oczekiwaniu na dalszy ciąg zdarzenia. Uczestnictwo w przedstawieniu pozwala nawiązać więź z opowiadającym. Dzieci uczą się umiejętności skoncentrowania się przez dłuższy czas.

Magiczna atmosfera teatrzyku sprawia, że *Kamishibai* fascynuje dzieci. Zabierając w podróż do magicznej krainy teatru i literatury sprawia dzieciom dużo radości. Zachęca do nauki czytania i pisania. Umożliwia pobudzanie wyobraźni dzieci, skupiających się na obrazkach. Poszerza słownictwo, jednocześnie bawi i uczy. Zachęca dzieci do tworzenia własnych historyjek, ustnych opowieści. Podczas zajęć z *kamishibai* dzieci mogą dodatkowo czytać lub opowiadać własnymi słowami gotowe baśnie, ilustrować znane baśnie lub inne opowiadania, wymyślać własne lub wspólne opowiadania, pisać scenariusze, ilustrować własne opowiadania. Olbrzymia praktyczność *kamishibai* (poręczny teatrzyk składany w formie walizki) sprawia, że może być prezentowany w wielu miejscach: w szkołach, w przedszkolach, w bibliotekach, domach kultury, szpitalnych oddziałach dziecięcych oraz w plenerze.

Bibliografia

http://www.goethe.de/ins/pl/war/pro/sprache/kamishibai_broszurka.pdf, dostęp 28.11.2015 r.

<http://www.kamishibai.edu.pl/>, dostęp 28.11.2015 r.

http://www.minilandeducational.com/wp-content/descargas/22230/2-Kamishibai_Guide_pl.pdf, dostęp 28.11.2015 r.

WARTO WIEDZIEĆ

Małgorzata Komor
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Wokół głośnego czytania...

Nie da się zaprzeczyć, że literatura to świat niezwykle. Świat, który dostarcza nam wielu emocjonalnych przeżyć i jest przede wszystkim niezastąpionym źródłem wiedzy o świecie i o ludziach. Zalet odnoszących się do wpływu czytania na rozwój dziecka, moglibyśmy wymienić bardzo wiele. O magii czytania i jego wpływie pisała w pierwszym numerze „Edu – wsparcia” Agnieszka Kołodziejska.

Ale dlaczego mamy czytać głośno, jak czytać dzieciom, co im czytać i w końcu dlaczego to dorosły powinien głośno czytać, a nie dziecko? Odpowiedzi na te i inne pytania możemy znaleźć w książce Ireny Koźmińskiej oraz Elżbiety Olszewskiej *Wychowanie przez czytanie*.

Otóż autorki zwracają szczególną uwagę na fakt, że czytając dziecku książkę, dajemy mu największy dar – swój czas, poświęcamy naszą uwagę, zaangażowanie, wyrażamy entuzjazm dla czytania, a także dajemy dziecku poczucie bezpieczeństwa, ważności i miłości. Budowana w ten sposób więź między dzieckiem a rodzicem jest jedną z najważniejszych potrzeb rozwojowych dziecka, która rzutuje na jego przyszłość, gdyż nie ma lepszego życiowego fundamentu od pewności rodzicielskiej miłości oraz intelektu i wiedzy zdobytej

dzięki czytaniu. Podczas głośnego czytania przez rodzica, dziecko ma możliwość naturalnego wyciszenia swoich emocji. Jednocześnie książki pozwalają spojrzeć dziecku na jego problemy z innej perspektywy i podsuwają sposoby radzenia sobie z nimi. Są sprzymierzeńcem rodziców w wychowaniu, stanowią źródło do konstruktywnych, szczerych rozmów z dzieckiem niezależnie od jego wieku. Czytanie rozwija język, pamięć i wyobraźnię. Ma ogromny wpływ na rozwój mowy i myślenia, poprawia koncentrację, wyzwala twórcze działania.

WARTO WIEDZIEĆ

Dziecko słuchając utworów przeżywa je, stara się zapamiętać ich treść, wyrażenia, zwroty, co wpływa na zasób jego słownictwa. Wszystko to pobudza wyobraźnię i chęć wyrażania swoich myśli i uczuć, a co za tym idzie wyrobienie umiejętności komunikacji werbalnej.

Zatem jak czytać dziecku, aby wzbudzić w nim zamiłowanie do książek?

Przede wszystkim regularnie. Czas dla dziecka, czas na głośne czytanie powinien stać się stałym punktem dnia. Najważniejszym jednak jest fakt, aby to, co czytamy dziecku było dla niego interesujące. Starajmy się czytać w ten sposób, aby dostarczyć jak najwięcej emocji. To one zadecydują o tym, czy dziecko da się „wkręcić” w czytaną historię i czy ona poruszy jego wyobraźnię. Staramy się robić wszystko, aby jak najbardziej zaciekawiać je lekturą, używając własnych zasobów: głos, wzrok, twarz, ręce i ciało.

Głos jako główny atut przy głośnym czytaniu, możemy wykorzystać na wiele sposobów. Stanowi bowiem znakomite narzędzie skupiania uwagi dziecięcego audytorium. W jaki sposób możemy wykorzystać głos?

- ✓ Możemy czytać głośno – np. walą bębny, ktoś krzyczy ...
- ✓ Możemy czytać cicho, szeptać – np. wyjawiamy tajemnicę...
- ✓ Możemy czytać szybko – np. ktoś biegnie ...
- ✓ Możemy czytać wolno – np. przemawia król...
- ✓ Możemy czytać wysokim tonem – np. naśladując głos dziecka...
- ✓ Możemy czytać grubym głosem – np. naśladując olbrzymia...

Możemy także robić pauzy i go zawieszać. Wzrok natomiast może nam pomóc w podniesieniu temperatury opowieści. Gdy pojawi się straszny rozbójnik, możemy zmrużyć oczy, na widok ducha rozewrzeć je szeroko, lub gdy w książce rozlegnie się wybuch, zamknąć je ze strachu. Nasza twarz to kolejna bardzo ważna część naszego lektorskiego ekwipunku. Możemy robić miny, krzywić się, otwierać usta ze zdumienia itp. Ostatnim z naszych zasobów to ciało, którego zadaniem jest

<http://www.osesek.pl/files/cala-polska-czyta-dzieciom.jpg>

WARTO WIEDZIEĆ

przekazanie zapisanych w książce emocji np. gestykulujemy, drżymy, wzruszamy ramionami itp..

Jednak nie tylko sposób czytania, ale także treść książki musi być dostosowana do wieku i możliwości dziecka. Na co więc zwrócić uwagę przy doborze książek dla dziecka? Staramy się, aby książki, które będziemy czytać były ciekawe i emocjonujące, niosące pozytywne wzorce postępowania i jednoznaczny przekaz moralny. Niewzbudzające lęku i niepokoju oraz wyrażające pozytywny stosunek do świata i wiarę w siebie. Napisane poprawnym, bogatym, literackim językiem, a jednocześnie pisane dla dziecka, musimy zadbać o odpowiedni poziom skomplikowania języka.

Literatura dla najmłodszych powinna spełniać nie tylko wymagania dotyczące treści, ale także i formy. Zwracamy uwagę nie tylko na piękne ilustracje, które zachwycą naszego malca, ale także na odpowiednio czytelną czcionkę, wówczas pozwolimy dziecku oswoić się z tekstem.

Dlaczego to właśnie dorosły powinien czytać na głos dziecku, a nie odwrotnie? Otóż dziecko potrzebuje dorosłego przewodnika i towarzysza, który wprowadzi go w świat literackich przygód. Przekaze mu odpowiednie wzorce, wysłucha jego pytań, udzieli odpowiedzi, wyjaśni, będzie wspólnie przeżywał losy bohaterów. Poza tym dopóki dziecko nie osiągnie perfekcji w cichym czytaniu, głośne czytanie jest dla niego dużym stresem. Zmuszanie dziecka do głośnego czytania może wywołać negatywne skutki. Po pierwsze wykształcić nawyk czytania bez zrozumienia, ponieważ dziecko skupi się na łączeniu liter w wyrazy, wyrazów w zdania, bez skoncentrowania się nad treścią czytanego tekstu. Po drugie zniechęcić go do czytania. Dziecko, które zostaje zmuszone do czytania nie będzie widziało w tym co robi żadnej przyjemności, a przecież czytanie wyłącznie dla przyjemności może przynieść dziecku radość.

Dlatego też tylko poprzez magię wspólnego czytania możemy rozbudzić w dzieciach trwałą miłość do książek, która sprawi, że samodzielnie będą sięgały po literaturę, aby w przyszłości stać się dojrzałymi czytelnikami, rozwijającymi swoje zainteresowania.

Bibliografia

KOŹMIŃSKA Irena, OLSZEWSKA Elżbieta. Wychowanie przez czytanie. Warszawa: Świat Książki, 2007. ISBN 978-83-247-1842-9.

Tutoring jako skuteczne narzędzie edukacji

Tutoring jest jedną z metod pracy z uczniem i skutecznego wspomagania go w procesie uczenia się, rozwoju i dojrzwania. Jest niezwykle skutecznym narzędziem pracy i polega na indywidualnych kontaktach tutora (łac. *tutor* – opiekun) z podopiecznym celem udzielenia mu wsparcia w rozwoju osobistym, w poszerzeniu wybranego obszaru wiedzy i rozpoznawaniu jego mocnych stron. To pomoc uczniom w zakresie samodoskonalenia, a w pracy z młodzieżą również w wyborze drogi życiowej.

Tutoring jest ściśle związany z ideą edukacji spersonalizowanej, a więc takiej, która ma na uwadze w równym stopniu rozwój człowieka w sferze umysłowej, fizycznej i duchowej.

Źródła tutoring

Historia metody tutorskiej sięga europejskiego renesansu i czasów późniejszych. Członkowie rodzin królewskich i przedstawiciele wyższych warstw społecznych zatrudniali tutorów. Znaczący myśliciele, którzy także byli tutorami, tacy jak Jean-Jacques Rousseau, John Locke, Maria Edgeworth, Johann Herbart, czy Friedrich Froebel, pisali książki instruktażowe dla rodziców i tutorów. Byli orędownikami takich koncepcji jak indywidualizowana edukacja, nauczanie dzieci zgodnie z ich uzdolnieniami i zainteresowaniami oraz pozytywne motywowanie zamiast kar cielesnych.

Praktyka tutorska zaczęła powoli zyskiwać na popularności wśród przedstawicieli nowej klasy średniej w Europie. W 1850 r. w Anglii tyle samo dzieci (50 tysięcy) było objętych tutoringiem w domu, ile uczęszczało do szkół. Należy pamiętać o tym, że w tym czasie większość dzieci nie pobierała żadnej edukacji.

W Polsce tutoring został po raz pierwszy zastosowany w procesie kształcenia liderów społecznych w programie Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności „Liderzy PAFW”, realizowanym przez Stowarzyszenie Szkoła Liderów.

WARTO WIEDZIEĆ

Pomoc dla nastolatków

Tutoring (łac. *tutus*) jest długofalowym (obejmującym co najmniej semestr) procesem współpracy pomiędzy nauczycielem i uczniem, nakierowanym na integralny rozwój podopiecznego. Istotą tutoringów są indywidualne spotkania, w trakcie których, w atmosferze dialogu, szacunku i wzajemnej uwagi tutor pracuje z podopiecznym, pozwalając mu poznać siebie, określony obszar wiedzy, rozwinąć umiejętności samodzielnego jej zdobywania oraz sztukę maksymalnego korzystania z własnych talentów. Tutoring wzmacnia poszukiwania własne ucznia, czemu towarzyszy tutor: mądry nauczyciel, który służy radą i potrafi umiejętnie wyznaczyć szlaki poszukiwań. Ma za zadanie prowadzić podopiecznego do mądrości i dojrzałości.

Tutoring jest dialogiem pedagogicznym, procesem wymiany i uczenia się zarówno uczniów jak i nauczycieli. Podczas takiej wymiany uczniowie poznają otaczający świat, poznają swoje mocne strony, budują prawidłową samoocenę, a przede wszystkim przejmują odpowiedzialność za swoją naukę i podejmowane decyzje. Siła oddziaływania relacji polega na wzajemnym szacunku, zaufaniu i akceptacji, na których jest zbudowana.

<https://www.amphi.com/schools/cdo-high/cdo-library/tutoring.aspx>

Nauczyciel - Wychowawca - Tutor

Tutoring jest także okazją do rozwoju zawodowego nauczyciela. Wchodząc w trudną rolę tutora, musi mieć świadomość swoich mocnych stron i ograniczeń, priorytetów i wartości, którymi kieruje się w życiu. Jest zmuszony do nieustannej refleksji nad swoją motywacją oraz do poszukiwania odpowiedzi na pytania, kim jest dla niego uczeń, na jaki rodzaj relacji jest gotów, czy potrafi zaakceptować ucznia takiego jakim jest, z jego wadami, słabościami i talentami i czy chce pomagać uczniowi w jego rozwoju.

Tutor to osoba posiadająca wiedzę i doświadczenie. To osoba, która potrafi pracować w relacji jeden na jeden. Podstawową kompetencją jest umiejętność słuchania. Jest to dar, który sprawia, że dziecko – młody człowiek otrzymuje informację: jesteś dla mnie ważny,

WARTO WIEDZIEĆ

zależy mi na tobie – co jest podstawą do budowania poczucia własnej wartości. Dlatego ważne jest, aby tutor potrafił uważnie słuchać i wejść w relację wymiany przynoszącej korzyści obu stronom, gdyż nauczyciel w relacji tutorskiej, podobnie jak uczeń, ma możliwość poznawania i przekraczania swoich ograniczeń. Wsparcie udzielone przez nauczyciela ma ogromne znaczenie i jest ono jednym z najistotniejszych czynników wpływających na osiągnięcia szkolne uczniów.

Tutoring jako model pracy wychowawczej, oparty na wzajemnym zaufaniu i szacunku, tworzy bezpieczne relacje interpersonalne oraz klimat społeczny szkoły. Zapobiega wypaleniu zawodowemu nauczycieli, wpływa na osiągnięcia szkolne uczniów, ich poczucie własnej wartości, zachowania oraz sposób funkcjonowania w szkole i przywraca sens edukacji. Tutoring umożliwia zmianę systemu opieki szkolnej z grupowego na zindywidualizowany model tutorski, skierowany na każdego ucznia z osobna.

Zadania tutora

Tutor spotyka się z podopiecznym poza lekcjami nie rzadziej niż raz w miesiącu na około 45 minut (tzw. tutorial) i przynajmniej raz w tygodniu na 10-15 minut. O ile tutoriali są wcześniej zaplanowane, to krótkie spotkania w tygodniu mogą mieć charakter spontaniczny i nieformalny. Tutoriali odbywają się w szkole, ale możliwe są też spotkania poza szkołą.

W procesie tutoringowania nauczyciel tutor :

- planuje uczniowską pracę z uczniem, ukazując jej perspektywiczne znaczenie;
- rozpoznaje talenty, zainteresowania i specyficzne trudności;
- skłania ucznia do refleksji nad sensem jego nauki w odniesieniu do przyszłości;
- skłania ucznia do refleksji nad własną nauką, stanem jej realizacji;
- monitoruje sytuację ucznia w ciągu semestru (cotygodniowe spotkania z uczniem, utrzymywanie kontaktu z rodzicami);
- poznaje rodzinne uwarunkowania funkcjonowania ucznia;
- jest rzecznikiem praw (tego) ucznia w szkole;

WARTO WIEDZIEĆ

- dokonuje podsumowania pracy ucznia na koniec semestru, z autorefleksją ucznia;
- przygotowuje sprawozdanie na koniec semestru;
- uczestniczy w sprawozdaniach grupy tutorskiej.

Tutoring to nie tylko spotkania, ale przede wszystkim czas między nimi, który podopieczny powinien wykorzystać na szukanie wiedzy, przemyślenia, własny rozwój, wykonywanie zadań. Tutoring wykorzystuje narzędzia coachingowe, ale też konwersację, dyskusje i esej (jako pisemną formę prezentowania swoich poglądów).

Bibliografia:

APPELT Karolina, MATEJCZUK Joanna. Tutoring rówieśniczy : stara metoda na nowa odkrywana. Psychologia w Szkole 2014, nr 1, s. 21-30.

BOJARSKA Lucyna. Tutoring w szkole. Dyrektor Szkoły 2012, nr 12, s. 54, 56-60.

NERWIŃSKA Elżbieta. Tutoring w szkole jako ważna praktyka zmiany edukacyjnej. Meritum 2010, nr 3, s. 49-56.

PAWLAK Agnieszka. Tutoring dziecięcy w procesie nauczania - uczenia się dzieci siedmioletnich i ośmioletnich. Lublin : Wydaw. UMCS, 2009. ISBN 978-83-227-3072-0.

SAJDERA Jolanta. Nauczanie nieformalne. Tutoring jako jedna z form strategii edukacyjnej nauczyciela. Nowa Szkoła 2005, nr 4, s. 23-26.

SAWIŃSKI Julian Piotr. Tutoring w szkole czy dobre doradztwo ?. Problemy Opiekuńczo Wychowawcze 2014, nr 4, s. 16-19.

Anna Mieszkowska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Jeszcze kilka słów o tutoring

*„Jak nauczyciel chce nauczyć matematyki Johna
musi znać matematykę i znać Johna”*

Janusz Tarnowski „Jak wychowywać – w świecie paradoksów”

Termin „tutoring” znany jest zapewne każdemu nauczycielowi. Niedawno miałam okazję uczestniczyć w konferencji informacyjno-metodycznej dla nauczycieli bibliotekarzy. Jednym z punktów tego spotkania było wystąpienie dwóch nauczycieli z gimnazjum w Zalesiu Górnym, pedagoga oraz nauczyciela bibliotekarza. Obie prelegentki przedstawiły uczestnikom konferencji zasady działania i funkcjonowania tutoring w ich placówce. Cała społeczność szkolna, nauczyciele a przede wszystkim uczniowie są bardzo zadowolone, iż taka idea jest realizowana w ich szkole. Głównym celem kształcenia opartego na tutoring jest praca na mocnych stronach każdego ucznia, który wie, że ma w osobie tutora swojego przewodnika. To uczeń spośród grona pedagogicznego sam dokonuje wyboru tutora. Tutorem w tej szkole jest każdy nauczyciel, również nauczyciel bibliotekarz. Temat tutoring bardzo mnie zaciekawił. Myślę, że może być to interesujący sposób na poprawę relacji nauczyciel-uczeń we współczesnej szkole.

Ale po kolei...

Tutoring to proces edukacji spersonalizowanej, nakierowanej na integralny – obejmujący wiedzę, umiejętności i postawy – rozwój podopiecznego.¹ Istotą tutoring są indywidualne spotkania, w trakcie których w atmosferze dialogu, opartego na szacunku i zaufania, tutor pomaga uczniowi poszukiwać własnej drogi do wiedzy, tożsamości oraz rozwoju na wielu płaszczyznach. W idei tutoring ważna jest przemiana nauczyciela, z tego

¹ J. P. Sawiński, Tutoring w szkole czy dobre doradztwo?. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2014, nr 4, s. 17.

WARTO WIEDZIEĆ

specjalisty, sucho przekazującego wiedzę w przewodnika – tutora (łac. tutor - opiekun). Tutor będzie pracował na mocnych stronach ucznia, będzie pomagał mu realizować marzenia.

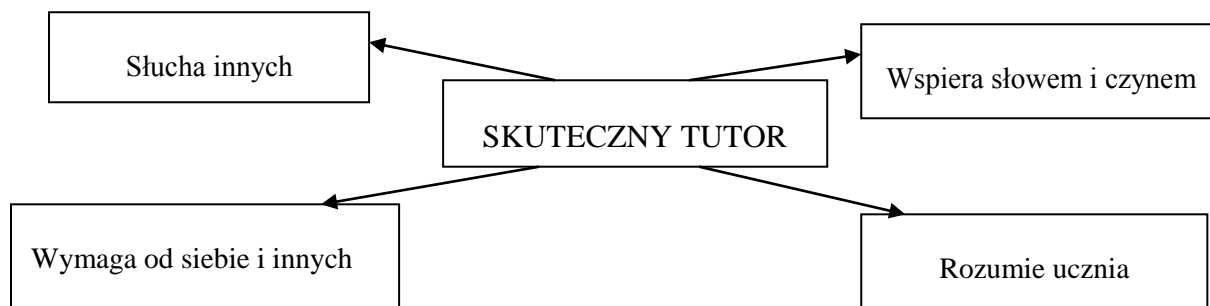
„Tutoring to przede wszystkim niezwykle skuteczne narzędzie pracy. To pomoc uczniom w zakresie samodoskonalenia, a w pracy z młodzieżą także w wyborze drogi życiowej”.²

W tutoringingu możemy wyróżnić następujące etapy:

- poznanie podopiecznego (talenty, słabe i mocne strony – styl pracy, wartości, plany życiowe);
- wspólne wyznaczenie celów edukacyjnych (zaplanowanie działań, kontrakt, umowa)
- realizacja przyjętego planu współpracy (spotkania, monitoring);
- podsumowanie efektów współpracy.

Jak już wcześniej wspomniałam, to uczeń sam wybiera swojego tutora spośród nauczycieli pracujących w danej placówce. Jak się okazuje często takim tutorem zostaje nauczyciel bibliotekarz. To potwierdza iż, biblioteka była i jest miejscem, do którego chętnie przychodzą uczniowie, nie tylko z „potrzebą czytelniczą”.

Indywidualne spotkania, najczęściej są one wcześniej zaplanowane, odbywają się z ustaloną częstotliwością. Oczywiście ważne jest również to, że uczeń może liczyć na swojego tutora w każdej sytuacji, zarówno tej szkolnej jak i rodzinnej, osobistej. Jednym z niezbędnych elementów kontraktu między uczniem a nauczycielem jest zachowanie w tajemnicy wszystkich informacji, które uzyskują obie strony ode siebie wzajemnie. Tutor jest dla podopiecznego wzorem, osobą, z której wiedzy, doświadczenia i mądrości może korzystać. Tutor nie może narzucać swoich poglądów, ale może je wyrażać.

² J. Wasilewska, Tutoring jako skuteczne narzędzie edukacji. Dyrektor Szkoły 2015, nr 7, s. 54.

WARTO WIEDZIEĆ

Tutoring może być realizowany na każdym poziomie kształcenia, zaczynając od kształcenia przedszkolnego. Tutor wspiera rodziców w wychowaniu i rozwoju dziecka. Jest to praca ciągła, która pozwoli na ujednolicenie zasad wychowania w domu rodzinnym i przedszkolu. Natomiast w szkole podstawowej nauczyciel tutor pomaga przede wszystkim dzieciom w rozwijaniu ich mocnych stron, zdolności i zainteresowań. Uczniowie natomiast kształtują takie cechy charakteru jak systematyczność, pracowitość, samodyscyplina. Na tym etapie kształcenia tutoring to metoda pracy z dzieckiem zdolnym ale także pomoc dzieciom z różnymi problemami, nie tylko w nauce. Dzięki spotkaniom taki zagubiony uczeń, wie, że ktoś go wysłucha, że ma dla niego czas, że pomoże w każdej sytuacji. Jest to niezwykle ważne w przyszłym dorosłym życiu takiego młodego człowieka. Na poziomie szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej tutoring może być bardzo dobrą metodą walki z tzw. „buntem młodzieżowym”. Bardzo często młodzi ludzie buntują się przeciwko swoim rodzicom i jednocześnie szukają autorytetów. I to szkoła wykorzystując idee tutoring, może pomóc nastolatkom w lepszym poznaniu siebie i wartości, które są dla niego w tym momencie najważniejsze.³

Źródła tutoring należy szukać na uczelniach angielskich, gdzie to narzędzie pracy jest obowiązującą, obok wykładów i ćwiczeń, formą kształcenia. Jest to niezwykle efektywne narzędzie skutecznej edukacji, ponieważ uczy dużej samodyscypliny, podnosi samoocenę, rozbudza motywację do pogłębiania wiedzy. W Polsce idee tutoring przyjmuje się głównie w szkołach prywatnych i społecznych. Ale również i w placówkach publicznych coraz częściej nauczyciele wykorzystują elementy tutoring, poświęcając swój wolny czas na spotkania z uczniami, rodzicami przygotowując ich do konkursów i olimpiad. A taka forma pracy to nic innego jak właśnie tutoring

Nie ma sztywnych, ustalonych zasad, reguł stosowania tutoring. Ważne, jest żeby nauczyciel przeszedł szkolenia z zakresu niezbędnych umiejętności oraz systematycznie rozwijał swoje kompetencje. W szkołach angielskich realizujących tutoring przyjmuje się do pracy osoby mające predyspozycje do bycia tutorem. Przede wszystkim ważne jest to, czy dana osoba jest taktowna, tolerancyjna, otwarta, komunikatywna.

³ Tamże, s. 55.

WARTO WIEDZIEĆ

Podsumowując myślę, że tutoring jest bardzo ciekawą i efektywną metodą pracy, gdyż opiera się na relacji jeden na jeden. To nie jest już nauczyciel mentor i klasa – słuchacze. Tylko tutor jako przewodnik, jako osoba która dzieli się z uczniami własnymi doświadczeniami, która pokazuje różne możliwości rozwoju, która pomaga im rozwijać i urzeczywistniać swoje marzenia. Forma pracy tutora to dialog, to wspólne rozwiązywanie problemów.

Czy nauczyciel bibliotekarz może stać się tutorem...? A może już nimi jesteśmy???

Bibliografia:

DZIUBIŃSKA – STARSKA Anna. Dokąd i po co zmierzasz? Tutoring. Edukacja i Dialog 2014, nr 7-8, s. 23.

SAWIŃSKI Julian Piotr. Tutoring w szkole czy dobre doradztwo?. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2014, nr 4, s. 16-19.

WASILEWSKA Jolanta. Tutoring jako skuteczne narzędzie edukacji. Dyrektor Szkoły 2015, nr 7, s. 54-56.

Agata Korzeniowska
Społeczna Szkoła Podstawowa STO w Ciechanowie

I Ciechanowskie Dyktando o Pióro prof. Jerzego Bralczyka

10 października 2015 r. w auli Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie odbyło się I Ciechanowskie Dyktando o Pióro prof. Jerzego Bralczyka. Impreza została zorganizowana pod patronatem Prezydenta Miasta Ciechanów przez Samodzielne Koło Terenowe nr 76 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Ciechanowie. SKT nr 76 STO prowadzi m. i. Społeczną Szkołę Podstawową STO, która od lat organizuje konkurs ortografii dla uczniów szkół z Ciechanowa i okolic, który cieszy się dużą popularnością. Pojawił się pomysł, żeby zorganizować podobną imprezę dla dorosłych. Przygotowania rozpoczęły się już w czerwcu, pani Renata Jeziółkowska, rzecznik Prezydenta, obiecała zaprosić do współpracy Macieja Orłosa, pojawiła się także szansa, że zaszczyli nas swoją obecnością znany językoznawca, członek Rady Języka Polskiego, a przede wszystkim ciechanowianin, prof. Jerzy Bralczyk. Takie nazwiska gwarantowały powodzenie przedsięwzięcia.

RELACJE

Po co to komu?

Język polski nie jest łatwy, pod względem gramatycznego skomplikowania plasuje się na pierwszym, czasem drugim miejscu (wymienia się miejscem z chińskim). Do tego dochodzi trudna ortografia, która często kieruje się zasadami umownymi, od których jest cała masa wyjątków. Coraz rzadziej piszemy odręcznie, nasze błędy poprawiają edytorzy tekstów, a to zdejmuje z nas odpowiedzialność i powoduje brak refleksji nad pisownią. Uczniowie nie zapisują nosówek „ę” i „ą”, bo tak jest szybciej... Dobrze czasem przypomnieć sobie zasady. A jeszcze lepiej wziąć udział we wspólnej zabawie. W ideę imprezy była wpisana także integracja różnych środowisk. Organizatorzy stworzyli osiem kategorii: urzędnicy, nauczyciele, uczniowie i studenci, służby mundurowe, organizacje pozarządowe, dziennikarze, przedsiębiorcy i open. Do dyktanda przystąpiło niemal dwustu uczestników. Ich prace sprawdzało kilkunastu jurorów pod przewodnictwem radnego Rady Miasta, wicedyrektora I LO im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie pana Mariusza Stawickiego. Śmiało możemy powiedzieć, że impreza się udała zarówno pod względem organizacyjnym, jak i towarzyskim. Miła atmosfera stworzona przez naszych gości honorowych niewątpliwie "zdjęła" odrobinę stresu z piszących.

RELACJE

Maciej Orłoś przygotował dla piszących prawdziwy spektakl. Zaczął od odczytania tekstu w tempie teleekspresowym, ale potem było już tylko zabawnie.

Następnie głos zabrał profesor Jerzy Bralczyk, który w przezabawny sposób opowiedział o zawiłościach polszczyzny. Uczestnicy dyktanda wyrażali bardzo pochlebne opinie o pomysśle i organizacji imprezy. Dyktando stało się także wydarzeniem medialnym: mówiono i pisano o nim w Teleexpresie, Kurierze Mazowieckim, Radiu 7, KRDP Tygodniku Ciechanowskim i Gazecie Samorządowej.

RELACJE

Zwycięzcy

Można zaryzykować twierdzenie, że zwycięzcami byli po trosze wszyscy odważni uczestnicy. Po pierwsze spróbowali własnych sił, wysłuchali świetnego wykładu, zrobili sobie selfie z Maciejem Orłosiem i prof. Bralczykiem. Po drugie każdy miał szansę wygrać na loterii ciekawą książkę. Po trzecie najlepsi otrzymali pamiątkowe pióra, symbolizujące zwycięzę kategorii. I tak: w kategorii OPEN zwyciężyła pani Ewa Gerwatowska, miejsce II zajął pan Dariusz Węclawski, w kategorii NGO I miejsce zdobyła pani Ilona Kowalska, w kategorii DZIENNIKARZE zwyciężył pan Roman Nadaj, w kategorii URZĘDNICY najlepsza okazała się pani Renata Jeziółkowska. Tuż za nią uplasował się pan Stanisław Kęsik. Wśród pracowników SŁUŻB MUNDUROWYCH wygrała pani Maria Pikus. Najlepsza NAUCZYCIELKA to pani Anna Wiśniewska. W kategorii PRZEDSIĘBIORCY zwyciężyła pani Karolina Witkowska. W kategorii UCZNIOWIE I STUDENCI wygrała pani Katarzyna Bugaj, która jednocześnie zwyciężyła w całym Dyktandzie, uzyskawszy największą liczbę punktów. Mamy nadzieję, że uda się zorganizować kolejne edycje Dyktanda. Do zobaczenia za rok!

Fot. ze zbiorów Społecznej Szkoły Podstawowej STO w Ciechanowie

Mirosława Ostrowska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Placówki opiekuńczo – wychowawcze

Wydawnictwa zwarte

1. Andrzejewski Marek: Domy na piasku. – Poznań: Media Rodzina, 2007
2. Filipczuk Halina: Dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej. – Warszawa: Nasza Księgarnia, 1988
3. Kamińska Urszula: Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania . – Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego, 2005
4. Kowalski Wiesław: Wioski Dziecięce SOS w świecie i w Polsce 1949-1999. – Kraśnik: Wydaw. MAD Graf, 1999
5. Kozak Stanisław: Sieroctwo społeczne : psychologiczna analiza zaburzeń w zachowaniu się wychowanków domu dziecka. – Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe, 1986
6. Krupiński Alfred: Pogotowie opiekuńcze w systemie opieki nad dzieckiem. – Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1990
7. Łobocki Mieczysław: O SOS Wioskach Dziecięcych. – Kraków: Impuls, 2011
8. Raczkowska Jadwiga: Wychowanie w domach dziecka. – Warszawa: Wydaw. szkolne i Pedagogiczne, 1983

Artykuły z wydawnictw zwartych

1. Adamczyk Małgorzata: Problemy i uwarunkowania współpracy wychowanków domu dziecka z otoczeniem. W // Dziecko w świecie współdziałania, Cz.1, Poszukiwanie Podstaw samorządności, współdziałania, demokracji / pod red. Bronisławy Dymary. – Kraków : Impuls, 2010. – S. 177-187

2. Kulpiński Franciszek: Dom dziecka jako środowisko wychowawcze. W // Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą / pod red. Mieczysława Łobockiego. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej, 2001. – S. 89-102

Artykuły z czasopism

1. Andrzejewski Marek: Dziecko a media w praktyce Funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2004, nr 7, s. 13-28
2. Bitkowski Kazimierz: Ośrodek przychylny dzieciom // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2003, nr 1, s. 25-30
3. Cierpiotł Bożena: Czy dom dziecka może stać się Ośrodkiem Wsparcia Rodzin // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2008, nr 10, s. 19-21
4. Dunaj Jolanta: Komunikacja słowna w placówce opiekuńczo – wychowawczej // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2009, nr 7, s. 28-34
5. Dźbik Grażyna: Zespół Ognisk Wychowawczych // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2002, nr 9, s. 41-43
6. Gomulka Elżbieta: Trudności we wspieraniu rozwoju dziecka w placówce opiekuńczej // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2012, nr 9, s. 23-26
7. Gwizdek Grażyna: Z doświadczeń Ośrodka Usług Opiekuńczych // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2003, nr 10, s. 35-36
8. Jadźwińska Zofia: Placówki opiekuńczo – wychowawcze w systemie pomocy społecznej // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2000, nr 10, 15-16
9. Jeżewski Jarosław: Od tradycyjnego domu dziecka do placówki wsparcia dziecka i rodziny // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2011, nr 1, s. 51-54
10. Kozłowski Tadeusz: SOSW w oczach młodzieży z upośledzeniem umysłowym // Szkoła Specjalna . – 2002, nr 1, 43-45
11. Ławniczak Dorota: Przyjazny system opieki // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2007, nr 8, s. 36-39
12. Łobocki Mieczysław: Wychowanie w wioskach dziecięcych SOS //Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. -2000, nr 3, s. 16-19
13. Michnik Gabriela: Co dalej z pogotowiem opiekuńczym? // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2004, nr 3, s. 27- 29, 64

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

14. Nowak Beata: Ośrodki Wsparcia Dziennego // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2004, nr 7, s. 49-50
15. Passini Barbara: Rodzinne domy dziecka w XX wieku // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2008, nr 4, s. 51-58
16. Patela – Owczarczyk Agnieszka: Przekształcenia Warszawskich Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2007, nr 9, nr 33-36
17. Pezdek Monika: Razem można więcej // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2007, nr 8, s. 39-41
18. Polkowski Tomasz: Metody przekształceń instytucji opiekuńczo – wychowawczych. Z doświadczeń towarzystwa „Nasz Dom” // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2002, nr 2, s. 15-26
19. Starek Jan: Problemy wychowawcze w schronisku dla nieletnich //Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2005, nr 9, s. 37-38
20. Stefaniak Wioleta: Tożsamość dziecka przebywającego w placówce //Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2010, nr 7, s. 41-43
21. Szczepaniak Joanna: Usamodzielnienie wychowanków placówek socjalizacyjnych. Dylematy i zastrzeżenia // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2007, nr 8, s. 3-9
22. Wesołowska Zofia: Przekształcenie domu dziecka placówką wielofunkcyjną // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2004, nr 6, s. 36-40
23. Zaniewska Zofia: Z tradycji domów młodzieży w Polsce // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2004, nr 5, s. 49-52
24. Zelek Teresa: Osiągnięcia i problemy placówki rodzinnej //Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2003, nr 8, s. 32-33
25. Zimiń Zygmunt: Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy // Problemy Opiekuńczo Wychowawcze. – 2002, nr 9, s. 43-47

Mirosława Ostrowska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

Popularyzacja czytelnictwa

Wydawnictwa zwarte

1. Baluch Alicja: Książka jest światem: o literaturze dla dzieci małych oraz dla dzieci starszych i nastolatków. – Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2005
2. Dziecko w świecie wiedzy, informacji i komunikacji / red. Stanisław Jurczyk, Irena Polewczyk. – Toruń: Wydaw. Adam Marszałek, 2006
3. Koźmińska Irena, Olszewska Elżbieta: Wychowanie przez czytanie. – Warszawa: Świat Książki, 2010
4. Lunardi Mariella: Poczytajmy : jak rozwijać w dziecku pasję czytania. – Kraków: Bratni Zew, 2011
5. Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji / pod red. Krystyny Heskiej - Kwaśniewicz i Ireny Sochy. – Katowice: Wydaw. UŚ, 1996
6. Papuzińska Joanna: Książki, dzieci, biblioteka : z zagadnień upowszechniania czytelnictwa i książki dziecięcej. Warszawa : Fundacja Książka dla Dziecka, 1992
7. Po potopie : dziecko, książka i biblioteka w XXI wieku: diagnozy i postulaty : praca zbiorowa / red. nauk. Danuta Świerczyńska – Jelonek, Grzegorz Leszczyński, Michał Zając. – Warszawa : Wydaw. SBP, 2008
8. Schiller Pam: Wczesne czytanie : gry, zabawy, ćwiczenia i piosenki, które obudzą w dzieciach zainteresowanie czytaniem. – Warszawa : K. E. Liber, 2005
9. Truskolaska Justyna: Wychować miłośnika książki czyli Czytelnictwo i okolice. – Tychy : Maternus Media, 2007
10. Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika / red. Krystyna Heska – Kwaśniewicz. – Katowice : Wydaw. UŚ, 2005

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Artykuły z czasopism

1. Augustyniak Małgorzata, Pawlak Beata: Spotkania autorskie jako dobra forma rozbudzania zainteresowań czytelniczych młodzieży // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 2, s. 13-14
2. Bogdańska Bożena: Na czytanie nigdy nie jest za wcześnie // Biblioteka w Szkole. – 2011, nr 10, s. 24
3. Chachuła Maria: Popularyzacja czytelnictwa poprzez organizację konkursów bibliotecznych // Biblioteka w Szkole. – 2008, nr 7/8, s. 13-14
4. Chachuła Maria: Wpływ działalności biblioteki na stan czytelnictwa w szkole : opis i analiza przypadku rozpoznawania i rozwiązywania problemu edukacyjnego // Biblioteka w Szkole. – 2008, nr 5, s. 13-14
5. Czechowski Jan: Dziecko odbiorcą kultury : (przyswajanie literatury przez uczniów – uwarunkowania rozwojowe) // Nowa Szkoła. – 2007, nr 5, s. 42-50
6. Czochra Anna, Dziuba Jadwiga: Czy rodzice zachęcają dzieci do czytania? // Życie Szkoły. – 2004, nr 1, s. 3-7
7. Dąbek Agata: Bliżej książki – czyli I Międzynarodowy Festiwal Czytania nad Olzą // Poradnik Bibliotekarza. – 2008, nr 10, s. 25-28
8. Dąbek Iwona: Jak wychować czytelnika?. – Bibliogr. // Meritum. – 2008, nr 2, s. 40-43
9. Dobre pomysły na czytanie: wybór działań realizowanych w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 7/8, s. 5-23
10. Enko Jolanta, Krawczyk Stanisław, Roślewska Katarzyna: Człowiek się zmienia, książka też : o wartości głośnego czytania // Polonistyka. – 2009, nr 10, s. 45-49
11. Ferdynus Urszula: Zajęcia z zerówkami // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 12, s. 11
12. Frańczak Justyna: W niezwykłym świecie książek : działania popularyzujące czytelnictwo wśród uczniów najmłodszych klas szkoły podstawowej // Biblioteka w Szkole. – 2006, nr 12, s. 16-18
13. Furtyk Joanna: Miejsce książki w życiu dzieci i młodzieży : zainteresowania czytelnicze // Poradnik Bibliotekarza. – 1996, nr 4, s. 5-9
14. John Katarzyna: Proces czytania w szkole // Biblioteka w Szkole. – 2009, nr 10, s. 8-9
15. Konopnicka Iwona: Kilka słów o czytelnictwie // Życie Szkoły. – 2007, nr 10, s. 5-8
16. Konopnicka Iwona: Terapia czytelnicza // Życie Szkoły. – 2007, nr 5, s. 12-16

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

17. Kowalik Piotr: Gry i zabawy wdrażają najmłodszych uczniów do czytelnictwa // Poradnik Bibliotekarza. – 2009, nr 10, s. 36-41
18. Lewandowicz – Nosal Grażyna: Popularyzacja czytelnictwa : działania biblioteki na rzecz środowiska // Poradnik Bibliotekarza. – 2010, nr 6, s. 10-12
19. Litwin Zofia, Majkusiak Danuta: Czytamy dzieciom i z dziećmi – w szkole. – Bibliogr. // Biblioteka w Szkole. – 2008, nr 4, s. 15-16
20. Marczevska Krystyna: Czytanie – fenomen czy udręka naszych czasów? // Dyrektor Szkoły. – 2005, nr 11, s. 24-27
21. Naziemiec Daria: Czytam ja, czytasz ty – czytają nasze dzieci // Poradnik Bibliotekarza. – 2010, nr 4, s. 1
22. Niwińska Jolanta: Biesiady czytelnicze i Ferienada : pomysły na popularyzację książki // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 10, s. 12
23. Niwińska Jolanta: Książki na wolności ! // Biblioteka w Szkole. – 2010, nr 4, s. 16
24. Niwińska Jolanta: Moda na czytanie // Biblioteka w Szkole. – 2010, nr 4, s. 12-13
25. Ogrodowczyk Bogumiła : Mali czytelnicy – poszukiwacze skarbów // Meritum. – 2008, nr 2, s. 52-54
26. Papierska Wiesława: Rozwijać pasję czytania... // Meritum. – 2008, nr 2, s. 71-74
27. Pomysły na rozwijanie motywacji do czytania : propozycje bibliotek niemieckich // Poradnik Bibliotekarza. – 2009, nr 2, dod. nr 2, s. 1-6
28. Rolnik Jolanta, Saks Renata: Czytajmy dzieciom! : spotkania młodzieży z przedszkolakami „przy książce” // Biblioteka w Szkole. – 2006, nr 2, s. 15-17
29. Stacharska Danuta: Spotkania autorskie – życie kulturalne szkoły w bibliotece // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 11, s. 6-7
30. Stachowiak Monika: Czytelnik – wymierający gatunek // Polonistyka. – 2009, nr 10, s. 50-52
31. Stawiak – Ososińska Małgorzata: Europejskie strategie wspierające rozwój i upowszechnianie literatury // Nauczanie Początkowe. – 2006/2007, nr 2, s. 32-44
32. Tkaczyk Elżbieta, Skoczek Grażyna: Czytanie to radość // Życie Szkoły. – 2011, nr 9, s. 35-36
33. Tomaszewska Małgorzata: „Środowe czytanie” w szkole podstawowej : pomysł na popularyzację czytelnictwa wśród uczniów // Biblioteka w Szkole. – 2007, nr 2, s. 16-17

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

34. Wąs Teresa: Witajcie w naszej bibliotece : formy i metody pracy rozwijające czytelnictwo dzieci i młodzieży w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnowie // Poradnik Bibliotekarza. – 2005, nr 4, s. 20-22
35. Zgajewska Alicja: Szkolny festiwal czytania // Biblioteka w Szkole. – 2009, nr 3, s. 26

WARTO PRZECZYTAĆ

Bożena Lewandowska
Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie

W kręgu kultury czytelnicy dzieci i młodzieży / red. nauk. Mariola Antczak, Agata Walczak-Niewiadomska. Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ; Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015

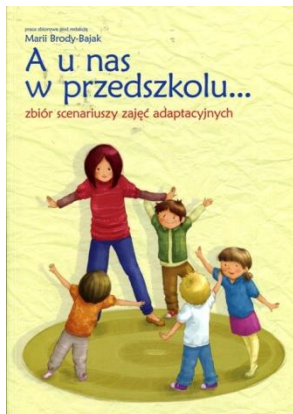

Dawson P.: **Zdolne, ale rozkojarzone : wspieranie rozwoju dziecka za pomocą treningu umiejętności wykonawczych.** Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2012

Myślę, rozwiązuję i... wiem! : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów klas 4-6 / [oprac. Magdalena Hinz]. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2015

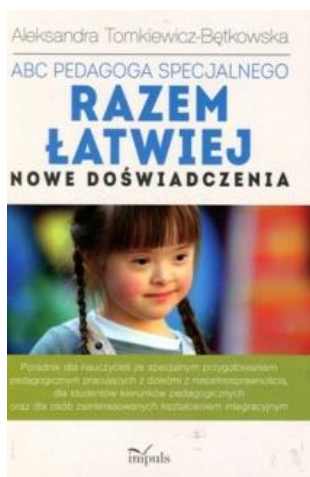
WARTO PRZECZYTAĆ

A u nas w przedszkolu... : zbiór scenariuszy zajęć adaptacyjnych
: praca zbiorowa / pod red. Marii Brody-Bajak . Kraków : CEBP
24.12, 2015

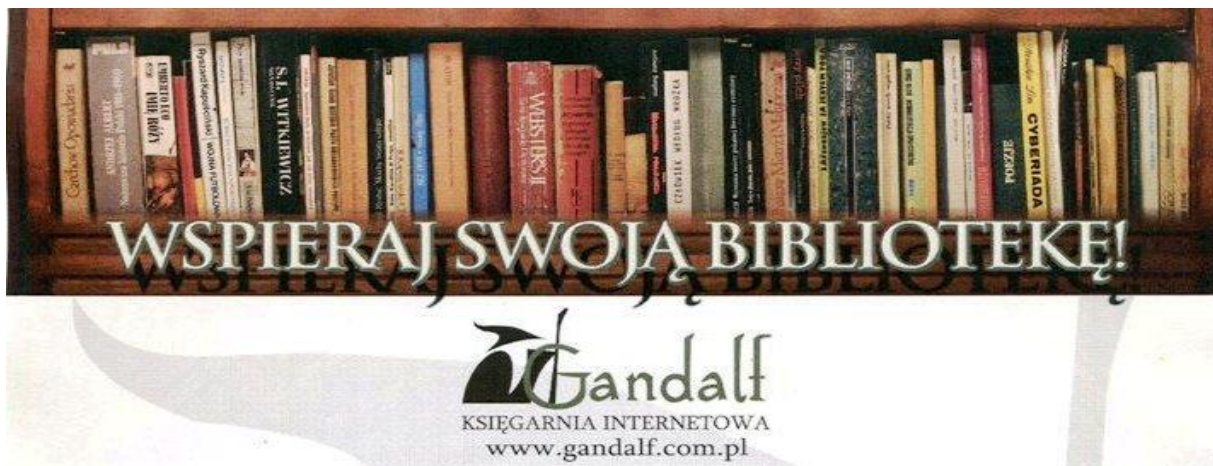

Cyrklaff, M. J. Biblioterapia w edukacji z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2014

Tomkiewicz-Bętkowska A.: ABC pedagoga specjalnego : razem łatwiej : poradnik dla nauczycieli ze specjalnym przygotowaniem pedagogicznym pracujących z dziećmi z niepełnosprawnością, dla studentów kierunków pedagogicznych oraz dla osób zainteresowanych kształceniem integracyjnym. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2015

WSPIERAJ SWOJĄ BIBLIOTEKĘ

Zachęcamy bibliotekarzy do przyłączenia się do akcji a czytelników i sympatyków Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie informujemy, że **każdy może wspomóc naszą bibliotekę i przez to mieć wpływ na atrakcyjność księgozbioru**. Wszystkim robiącym zakupy książek w księgarniach internetowych polecamy księgarnię Gandalf, która w rankingu sklepów internetowych tygodnika "Wprost" i portalu Money.pl jest wśród liderów nieprzerwanie od kilku lat.

Nasz kod to: **jasny**

WEJDŹ NA WWW.GANDALF.COM.PL,
ZRÓB ZAKUPY, PODAJ W ODPOWIEDNIM POLU TEN KOD

jasny

ZAPEŁNIJ REGAŁY NOWYMI KSIĄŻKAMI, PRZEKAZUJĄC
SWOJE PUNKTY BIBLIOTECE.
KAŻDE ZREALIZOWANE ZAMÓWIENIE TO PUNKTY DLA
TWOJEJ BIBLIOTEKI, KTÓRE WYMIENI NA KSIĄŻKI.

NIE ZWLEKAJ. WEJDŹ NA WWW.GANDALF.COM.PL.
WESPRZYJ SWOJĄ BIBLIOTEKĘ JUŻ DZIŚ.
KAŻDA ZŁOTÓWKA MA ZNACZENIE!

 KSIĘGARNIA INTERNETOWA GANDALF TO SZEROKI WYBÓR PODRĘCZNIKÓW,
POMOCY NAUKOWYCH, SŁOWNIKÓW, BELETRYSTYKI, KSIĄŻEK AUDIO ORAZ
MULTIMEDIÓW. KAŻDY ZNAJDZIE COŚ DLA SIEBIE.
ODWIEDŹ NASZĄ STRONĘ I PRZEKONAJ SIĘ SAM.

NOTY O AUTORACH

Grażyna Brzezińska – dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie. Absolwentka Wydziału Bibliotekoznawstwa Informacji Naukowej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, studiów podyplomowych z zakresu zarządzania oświatą i marketingu oraz studiów podyplomowych z zakresu bibliotek naukowych.

Agnieszka Duczman – nauczyciel dyplomowany, magister pielęgniarstwa. Absolwentka Liceum Medycznego w Ciechanowie oraz Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Posiada również dyplom specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego. Od września 2006 r. pracuje w Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Ciechanowie jako nauczyciel zawodu na kierunku opiekun medyczny, asystent osoby niepełnosprawnej, technik masażysta. Prowadzi szkolenia i pokazy z zakresu pierwszej pomocy dla różnych grup zawodowych.

Agnieszka Kołodziejka – pracownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie od 2006 roku. Absolwentka Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Małgorzata Komor – absolwentka kierunku Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Pracownik Działu Udostępniania Zbiorów w Bibliotece Pedagogicznej w Ciechanowie.

Agata Korzeniowska – nauczyciel w Społecznej Szkole Podstawowej STO w Ciechanowie.

Bożena Lewandowska – nauczyciel bibliotekarz, pracownik Wydziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów w Bibliotece Pedagogicznej Ciechanowie. Autorka i prowadząca kursy na platformie zdalnego nauczania Moodle.

Anna Mieszkowska – nauczyciel bibliotekarz, pracownik Wydziału Udostępniania Zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie. Absolwentka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Magister filologii polskiej, specjalność informacja naukowa i bibliologia. Nauczyciel mianowany.

NOTY O AUTORACH

Jolanta Nagiel – nauczyciel-bibliotekarz, pracownik Wydziału Udostępniania Zbiorów w Bibliotece Pedagogicznej w Ciechanowie. Moderator Dyskusyjnego Klubu Książki w BP w Ciechanowie.

Mirosława Ostrowska – pracownik Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego w Bibliotece Pedagogicznej w Ciechanowie, bibliotekarz systemowy.

Sylwia Piekarska – oligofrenopedagog, nauczyciel bibliotekarz w Bibliotece Pedagogicznej w Żurominie.

Anna Wesółwska – nauczyciel bibliotekarz Biblioteki Pedagogicznej w Ciechanowie Filia w Mławie. Absolwentka pedagogiki społecznej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a także Studiów Podyplomowych Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej oraz Podyplomowych Studiów Kształcenia Pedagogicznego na UWM w Olsztynie. Miłośniczka książek, zainteresowania: psychologia i resocjalizacja.